

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXLVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96504](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96504)

CONSILIVM CXLVI.

ad hestitationem, quæ ex facti specie p-
nata oritur, uideretur prima quidē fa-
cie dicendum, q. conductor ad decem an-
nos, & sic ad longū tempus iuxta no. per
gl. in l. de rebus ecclē. non alien. & per doct. in
l. de iure emphy. & in l. si. ff. si ager uetig. uel em-
phyteota, qui solum dominiū utile, &
possessionem naturalem dicitur habere, ad cōducto-
rem ad longum tempus, qui similiter dominiū uti-
le & naturalem possessionem habere dicitur, ut de
iure iur. habetur per gl. in l. si ut certo. §. si duobus ue-
hiculis. & in l. si. ff. de iure emphy. per Bar. in l. 2. C. de tit. & not. per Card. in d. cle.
Bar. in l. 1. quod aut. ff. de superficie. & no. in l. q.
si. ff. de iure iur. ff. locati cū si. Sed t. emphyteota
tenetur ad onus collectæ, & ad alia onera, & incō-
modo circa rem, & propter rem cōductam contingē-
tibus, q. remissionis mercedis, ut est text. in l. 1.
C. de iure emphy. & in l. 1. C. de indicio. lib. 10. l. 2.
C. de anno & tribut. cod. lib. ergo & conductor ad lō-
gum tempus ad illa tenebitur, cū emphyteota, & re-
spectu domini, & respectu possessionis acquireretur,
ut si similis ut supra. ¶ Secundo hoc idem confirma-
tur, quando de usufructuario ad conductorem ad
longum tempus, qui et similes uidentur, quia uterq;
naturaliter possidet. l. naturaliter. in prin. ff. de
usufructu & utroq; habetur per gl. que ipsos æqui-
parat ad l. ut certo. §. si duobus uehiculum. Sed
t. usufructarius tenetur ad omnia onera tam realia,
quam illa, quæ personæ ratione rerum imponun-
tur, & sic collectas, ad tributa, & ad ea, quæ et extra
ordinem preparatione uiarum, aqua ductus publi-
ci & aliorum similium imponentur, ut est text. in l.
habentes. in l. pendentes. §. cloacarij. ff. de usufructu.
& l. quæque. Bar. ff. de usufructu. lega. ergo & ipse cō-
ductor ad illa cadere tenebitur, & onus in casu nostro
imponitur, dicitur onus impositum personis ratio-
ne, & sic onus collectæ, ut ex mandato R. D. col-
lectas, & alia etiam dicitur. ¶ Tercio t. hoc demon-
stratur in l. neque stipendium. ff. de impen. in
re. ubi si maritus pro re dotali soluit tri-
butum stipendium, uel aliud onus impositum rebus
indisponibiles rerum, non pot. id, quod soluit, re-
perire de more, uel eius heredibus, q. dicitur text. onus
impositum hoc impeditur sunt, & t. Alex. in l. his uerbis.
in p. d. l. 3. in addit. ad Bar. inquit, q. possessor,
qui cōtingit rei habet, tenetur soluere collectas,
tributa & similia, ex quibus infertur, q. habens domi-
nium in re causa onerosa, qualis est maritus in re
dotali, ut est text. & ibi Bar. post gl. in l. in rebus. iuncta
l. p. d. C. de iure dot. tenetur ad collectas, tri-
buta & similia, sed conductor ad longum tēpus quā-
do tenet rem ex causa onerosa, tamē et naturaliter
possidet omnesq; rei fructus habet, ergo ad collectas
& similia teneri debet. ¶ Ultimo hoc uidetur decidi
per Bar. in l. 1. C. de anno & tribut. lib. 10. iuncta glo.
in l. si. ff. de iure emphy. regula, q. qui possessiones tenet, & fru-
ctusq; tenetur prestare, & soluere annonas, hoc
etiam & alia onera realia, nam annonarū appel-
latione continentur tributa, & onera realia, ut uo-
luit Bar. & Ang. post Bar. Sed qui pensiones reci-
pit, q. conductor ad ea nō tenetur, ergo clarē infer-
tur, q. conductor, & non locator ad tributa, aliq; o-
nera nō tenetur. ¶ Quibus tamen omnibus nō ob-
stantibus, contraria opinio in casu præmissō ue-
nit esse puro, q. affectuarij, & conductores etiam
ad longum tempus ad onus, de quo agitur, absque re-
missione mercedis non teneantur, sed illud in effe-

ctu ad dominos, & locatores spectet, & si affectuarij,
seu cōductores soluere teneantur, prout ex uerbis mā-
dati uidetur inferri, id, quod soluit, possunt in affectu-
bus, & pensionibus debitis locatoribus cōputare, & si
pensiones, seu affectus iā soluisent, possunt solutū rō-
ne oneris impositi ab ipsis locatoribus repetere; & in
primis pondero uerba mandati prædicti R. D. Guber-
natoris, quæ sunt apta cōprehendere cōductores tā
ad longū, quā ad modicū tēpus; dñ. n. in mandato,
q. fornicarij, qui tenent fornaces ad affectū, debeant
soluere ratas suas oneris impositi, & illas ponere, seu
cōputare, t. affectibus debitis dominis, & locatoribus
t. appellatione aut tenentiū, seu cōducentiū ad affectū
comprehenduntur et cōductores ad longum tēpus,
& appellatione affectiū cōtinētur et pensiones, quæ
pro locationibus ad longū tēpus factis soluuntur, q.
affectus, & pensiones idē importāt, ut est text. ibiq; Ant.
de But. & alii. in c. si. de resti. spol. & t. appellatione pē-
sionū cōtinētur et id, quod pro locatione ad lōgū tē-
pus soluitur, ut est text. cū gl. in l. quero. §. inter locato-
rem. in gl. in uer. biēnii. ff. loca. & ad propositū faciūt
not. per Bar. in l. si fur. ff. de usufructu. ex cuius uerbis et
colligitur, q. appellatione affectus cōtinētur t. cō-
ductionis, ex quo conductor naturalis possessio acq-
ritur, seu q. ille, qui ad affectum cōducit, naturalē pos-
sessionem hñ dñ, & cōsequenter qui ad longū tps con-
ducit, dñ ad affectum cōducere, alioquin conducenti
ad affectum naturalis possessio acquiri nō diceretur,
nisi ad longū tēpus cōduceret ad no. per gl. in d. l. si ut
certo. §. si duobus uehiculum. cū aliis supra allegatis.
Cū itaq; in mādato prædicto sub eius uerbis cōtineā-
tur et illi, qui fornaces ad lōgū tēpus conduxerūt, &
quibus naturalis possessio fuit acquisita, ergo & hi ra-
tas, quas soluerunt, dicuntur soluisse, ut illas in affecti-
bus ponerent, & cōputarent iuxta dicti mandati dis-
positionem, nam t. quibus uerba cōueniūt, conuenit
et dispositio, arg. l. 4. §. toties. ff. de dā. infec. l. 1. ad fin.
ff. de aleato. l. in fraudē. in fi. ff. de milit. test. ¶ Secūdo
ad propositū facit id, quod uolunt Per. Cyn. Bar. Bal.
& ceteri cōiter in l. 1. C. de iure emphy. dicentes, t. q.
licet emphyteota, qui utile dominiū, & naturalem
possessionem habet, teneatur de periculo, & de omni
dāno, & incōmodo circa rē cōtingēte absq; spe remis-
sionis, mercedis, quia penes eū ppetuo est duraturū
dominiū utile, & naturalis possessio, tamē cōductor
ad longū tēpus, penes quem dominiū utile non est
perpetuo duraturū, nō dñ teneri de periculo, seu dā-
no, & incōmodo circa rem cōtingente asque spe re-
missionis mercedis. Præterea t. emphyteota, penes
quē dominiū utile est perpetuo duraturū, si pro pen-
sione rei solueret aliquid nō in recognitionē directi
domini, sed in recōpensationē fructuū, ut quia solve-
ret pensionem ferē ipsis fructibus rei equiualeētē, tūc
ipse non tenetur de periculo, seu dāno circa rē cō-
tingēte absq; spe remissionis mercedis, q. ipsi fieri dñ,
quatenus dānum, & periculum se extēdit, & t. idē
conductor et ad longum tempus, qui pēsiōē soluit
in recōpensationē fructuum, & non in recognitio-
nē directi domini, non tenetur de periculo, nec de
incōmodo circa rem contingēte absque remissio-
ne mercedis, quæ de iure est illi faciēda, quia pericu-
lum, & dānum propter rem, & circa rē proueniens
dñ ad dominum locatorem, & non ad conductore
spectare, ut uoluit Bar. quem communiter alij, & p-
cipuē moder. sequuntur in d. l. 1. de iure emphyt. ex
quibus clarē infertur, t. q. in casu nostro ille, qui for-
nacē ad affectū pro decē annis cōduxit, nō dñ teneri
ad solutionē prædicti oneris collectæ absque spe re-
missionis mercedis, et si aliquid eius rōne soluit, dñ
illud in affectibus, seu pēsiōibus ab eo soluendis cō-
m m 4 putare,

putare, & si iam pensiones, & affectus locatori soluit, poterit id, quod soluit pro onere, & collecta prædictis, à domino locatore repetere, ut est tex. in l. adiles. §. quicumque. ff. de uia pub. qui tex. loquitur uniuerſaliter de quocunque, qui habitat mercede, quæ uerba quicumque omnes, & quoscunque conductores comprehendit, arg. l. balista. cum ibi not. per Bar. ff. ad trebell. & ita in terminis uoluit Bal. in d. l. i. uer. 6. in munere. C. de iure emphyt. in hoc faciès differētiā inter emphyteotam, & aliū conductorem. Et ita etiā est de mente specu. in tit. de censu. §. nunc dicendum. vers. item pone. ¶ Ultimo pro conclusione prædicta facit id, quod uolunt doct. cōmuniter, uidelicet Bar. Bal. & Ang. post gl. in l. i. C. de anno & tribu. lib. 10. qui dicunt, quod licet cōductor, qui rem possidet, & fructus percipit, & sic conductor est ad lōgum tempus, & nō dominus, qui pensiones recipit, teneatur ad onera, quæ merè ipsis rebus imponuntur, quales sunt collectæ, & alia huiusmodi, quæ merè ipsis rebus imponuntur, ut est tex. in d. l. i. & 2. C. de anno. & tribu. tamen ipse non debet teneri ad onera, quæ personis rōne rerum imponuntur, cuiusmodi sunt collectæ, & alia similia, quæ personis ratione rerum à republica, & superiorem imponuntur uel pro reparatione uiarum, uel aqueductus, sed hæc onera ad locatores, qui pensiones habent, spectant, & idēo pertinent ad usufructuarios, qui quo ad hoc sunt loco domini, & ita intelligatur. d. l. si pendentes. d. l. hæctenus. & d. l. quero. Et ita expresse dicit Bal. in d. l. i. uolens quod onus collectæ non pertinet ad conductorem, sed ad locatorem, quia ipse est dominus rei, arg. l. neque stipēdium. ff. de impen. in rebus post gl. in uer. incolis. in l. rescripto. in fi. ff. de muner. & honor. & in l. honorem. & in l. si. §. patrimoniorū. ff. eod. tit. quia primum pertinet etiam ad cōductorem, ex quo possidet, & tenet, ac fructus percipit, secū dum uerō non pertinet ad ipsum, sed ad locatorem, quia dominus est, ut ibi per eos, qui dicunt et bene in spiciēdum esse, qualiter, & quibus personis onus collectæ pro ipsis rebus fuerit impositum. Sed onus soluendi ipsis fornicarijs pro reparatione, & cōstructione cluse Rheni impositum dicitur esse onus, seu munus ipsis fornicarijs ratione rerum, & fornacum impositum, & consequenter dicitur esse onus collectæ iuxta ea, quæ uoluit Bart. in d. l. rescripto. in fi. cum si. quod apparet primo ex uerbis mandati R. D. quibus mandatur fornicarijs, ut pro fornacibus soluere debeant per ea, quæ uoluit Ang. in l. omnes. C. de anno. & tribu. lib. 10. secundo constat et, quoniam ab hoc onere soluendi ratione fornacum excipitur ecclesia Cisterciensium, seu fornax dictæ ecclesiæ, ut in dicto mandato R. D. continetur, ergo ex hoc constat hoc esse onus impositum personis pro rebus, non aut ipsi rebus, nam ad onus, seu munus ipsis rebus impositū omnes etiam ecclesiæ, & clerici tenentur, sed ad illud, quod est personis pro rebus impositum, non tenentur clerici, nec ecclesiæ, ut est tex. id. l. si. §. patrimoniorū. ibiq; Bar. iunctis not. per eum. in d. l. rescripto. in fi. & est bona gl. in rub. C. de muner. patrim. lib. 10. & gl. in d. l. 2. C. de anno. & tribu. eo. lib. & Bar. in l. i. C. de mulier. & in quo loco eod. lib. illud itaq; onus ad locatores, qui pensiones habent, spectare debet, quia domini sunt, & non ad conductores, & præsertim in terminis nostris hoc est concludendum, cum hoc onus dicatur fornicarijs impositum cū hoc, quod illi, qui tenent fornaces ad affectum, debeant ratas suas soluere, & illas in affectibus soluendis ponere, & cōputare, ut habetur in dicto mandato. Sed fornicarius, qui dictas li

bras quadraginta quatuor pro rata sua furni, dictam fornacem ad affectum tenet, tenet, & soluit, debet, & potest in affectibus soluere, & ita eas libras quadraginta quatuor repetere, & ita cōductor ad hoc onus absque sed tenetur, & de uia pub. & per ea, quæ supra latius adduximus. Et ex prædictis apparet et responsum omnium trarium supra allegatis, quia aliud est in re, & aliud in conductore etiam ad longum tempus, quia hic soluit pensionem in recompensum, ille uero in recognitionem dominus penes conductorem ad lōgum tempus seu possessio naturalis perpetuo esse nō, penes emphyteotam, ut ex dictis scribentur in d. l. i. C. de iure emphyt. cum alijs prædictis. Eodem modo apparet responsum ei, qui fructuario dictum fuit, & præsertim ex his, quæ in uerbis uoluit Bar. in d. l. i. C. de anno. lib. 10. ad conductorem, qui tenet possessiones, & percipit, non spectat onus soluendi collectæ, & alia ipsis personis pro rebus impositum, sed ad locatorem, qui pensiones recipit, quia ipse dominus est, & idēo hoc onus etiam ad usufructuarios pertinet, quia quātum ad hoc loco domini esse quero. cum sim. Similiter non aduerſatur dictum fuit de marito, ut in d. l. neque stipēdium maritus dicitur esse dominus, & habere dominium, & utile, ut in l. doce ancillam. ibi per Bart. C. de rei uendica. Item ipse possidet, & ciuilitur d. l. in rebus. ibique no. C. de re. 1. §. si uir. cum ibi not. ff. de acq. poss. Nec obstat 1. C. de anno. & tribu. lib. 10. quia loquitur de re, seu onere merè reali, quod ipsis rebus imponitur, non autem locum habet in munere, quod personis pro rebus imponitur, nam hoc ad conductorem non pertinet, sed ad locatorem, qui pensiones, & præsertim hoc habet locum in terminis mandati R. D. supradicto, & ut dictum habet derato. Et ita iuris esse censeo. Laus Deo.

S V M M A E

1. Verba conductoris promittentis rebus locatis uti, & potest arbitrio boni uiri tanquam generalia, & interpretanda iuxta locatorem interpretanda.
2. Inter contrahentes omnis debet haberi promissum, & generalibus instrumentis comprehendit debet.
3. In locacione ultra pacta expressa nil seruari debet.
4. Mos regionis in aliquo contractu quomodo probetur.
5. Conductor in fine locacionis de suo seminare, non tenetur, si fuerit expresse conuentum.
6. Conductor in fine locacionis tenetur solum ad reſtitutionem non deterioratam, & incorruptam, & quicquid ex fructu conductoris in re locata, debet id ipsi a domino restitui.
7. Conductor, ut in utilitatem locatoris opus aliquod in re locata, debet expresse conueniri.
8. Conductor ad quid in ultimo anno conductionis tenetur.
9. Si merces. §. conductor. ff. locati. dum uult conductor omnia secundum legem conductionis facere, iterum conductori opera rustica suo quoque tempore facere, & de qua lege, & de quibus operibus intelligatur, & de quibus.
10. Conductor licet ultimo conductionis anno possit de re locata seminare, non tamen intelligitur de suo seminare.

E P I T O M E

Conductor, etiam si promiserit bonis locatorem, & arbitrio boni uiri uti, & frui, tamen & ultimo anno locacionis illa de suo seminare tenetur, nisi hoc fuerit expresse conuentum.